

BESLUT

2016-09-19

Dnr: 16/00222

SAKEN

Ring P1, 2016-01-26, lyssnarsamtal om en teaterföreläsning; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

AVGIFT

Nämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att Sveriges Radio AB ska betala en särskild avgift.

INSLAGET

Programledaren sa att lyssnare kunde ringa in när som helst på dygnet och då stå helt oemotsagda och utan följdfrågor. Därefter presenterade hon ett förinspelat lyssnarsamtal med följande innehåll.

I dessa dystra urdeppiga tider behöver människan få skratta. Ja, verkligen skratta. Och det får man om man går till Intiman i Stockholm för att uppleva Charleys Tant. Med suveräna Jan Malmsjö, Claes Malmberg, Ewa Roos och hela den underbara ensemblen. Jag har inte skrattat så mycket sedan jag såg Sven Lindberg och Siv Ericks i samma pjäs på Vasa 1977. Och om bara de underbara ljudteknikerna kan sänka volymen en grad så blir detta årtusendets skrattfest, jag garanterar. Med ett skratt och tack ifrån hjärtat hälsar [...].

Sedan sa programledare följande.

Å så välformulerat och starkt. Tack så hemskt mycket. Att skratta som sagt, det är viktigt och det förlänger livet hävdar ju vetenskapen och forskningen. Så att ni får väldigt gärna försöka sprida lite skratt och glädje i det här programmet också. Och ni får väldigt gärna ringa och vara arga, upprörda å ja vad ni vill.[--].

ANMÄLAN

Anmälaren anser att det inspelade lyssnarsamtalet innehöll värderande omdömen och innebar reklam för en enskild teaterföreställning.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen och anför följande.

Syftet med *Ring P1* är att vidga debatten utanför de vanliga debattmönstren och att låta en mångfald av röster och åsikter komma till fram. Programmet ger lyssnarna chansen att kommentera sin samtid, i direkt samtal med programledaren eller i bandade inslag.

Den nu aktuella sändningen dominerades av flera tunga och allvarliga ämnen såsom flyktingkrisen, polisens makt i samhället och den ryske spionen Aleksandr Litvinenko. I ett bandat inslag kunde man också höra en energifylld lyssnare påminna om vikten av att skratta. Inringaren tog i sammanhanget upp en specifik teaterföreställning som hon själv haft stort behållning av.

SR är medvetet om att omnämmandet av en teaterföreställning riskerar att gynna denna. Ett gynnande kan dock uppvägas av ett informations- och/eller underhållningsintresse. Kultur och kulturprodukter, bland annat teaterpjäser, har generellt ansetts ha ett stort informationsintresse hos publiken. I det aktuella fallet användes föreställningen som en illustration till det övergripande budskapet som fördes fram; att vi behöver skratta mer i vardagen. Det förekom inte några prisuppgifter eller några säljfrämjande åtgärder till exempel webbadresser. Föreställningens och teaterns namn omnämndes endast en gång. Det framkom dessutom att kvinnan ansåg att ljudnivån var alltför hög på teatern. SR anser att det eventuella gynnande som uppkom i det nu aktuella inslaget motiverades av ett informations- och underhållningsintresse.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (14 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Inringarens positiva beskrivning av den aktuella teaterföreställningen medförde ett klart gynnande av föreställningen. Gynnandet förstärktes av programledarens efterföljande uttalanden. Mot bakgrund av att det aktuella lyssnarinlägget dessutom var förinspelat anser nämnden att gynnandet gick utöver vad som var motiverat av ett informations- och underhållningsintresse. Inslaget strider därför mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

SÄRSKILD AVGIFT

Granskningsnämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att SR ska påföras en avgift för överträdelsen av bestämmelsen om otillbörligt gynnande. Nämnden anser att överträdelsen motiverar en avgift om 50 000 kronor.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Clas Barkman och Berivan Yildiz efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Johannes Wik